

สมการประเมินคาร์บอนเครดิต ลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเชิงลึก

กรุงเทพธุรกิจ
บทความพิเศษ
มหาวิทยาลัยมหิดล

ภาคตะวันออกของประเทศไทย แม่น้ำจะนับเป็นที่ “หยั่งราก” แหล่งที่สองของ “ต้นยางพารา” พืชเศรษฐกิจของประเทศไทย และปลูกในพื้นที่ที่ไม่กว้างใหญ่มากนักเมื่อเทียบกับพื้นที่ปลูกยางพาราในภาคอื่นๆ

สิ่งสำคัญที่ซ่อนอยู่ในพื้นที่เพาะปลูกต้นยางพารา ซึ่งไม่แพ้มูลค่าการส่งออกคือ “คาร์บอนเครดิต” หรือตัวเลขของการ “ปล่อย” หรือ “กักเก็บ” ก๊าซเรือนกระจกในระดับโครงการ (Project Base) ซึ่งวัดออกมาเป็นหน่วยของ “ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า”

ตามท้องถื่นการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดให้สามารถซื้อขายเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจได้

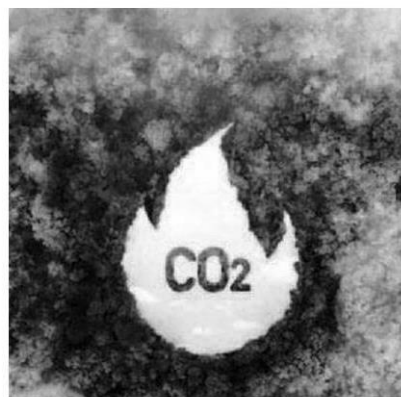
ผศ.มณฑิรา ยุติธรรม ประธานหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเมืองน่าอยู่และสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ ได้คิดค้นและพัฒนานวัตกรรม “สมการเพื่อการประเมินคาร์บอนเครดิตในพื้นที่ปลูกยางพารา” ภายใต้ทุนสนับสนุนจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

เหตุผลที่เลือกศึกษาการประเมินคาร์บอนเครดิตในยางพารา เนื่องจากเป็นต้นไม้ยืนต้นที่มีอายุยาวนานมากกว่า 25 ปี อีกทั้งเคยมีการศึกษาว่า หากเปรียบเทียบปริมาณการกักเก็บคาร์บอนระหว่างพื้นที่

ปลูกยางพารา กับป่าเสื่อมโทรมในประเทศ จะพบปริมาณการกักเก็บคาร์บอนในพื้นที่ปลูกยางพาราสูงกว่า

เดิมการสำรวจพื้นที่เพื่อประเมินคาร์บอนต้องสิ้นเปลืองทั้งกำลังทรัพยากรมนุษย์และงบประมาณ ทีมวิจัยจึงได้คิดค้นและพัฒนา “สมการเพื่อการประเมินคาร์บอนเครดิต” ที่คำนวณจากขนาดพื้นที่ และอายุของยางพารา

เพื่อหาค่าเฉลี่ยของปริมาณการกักเก็บก๊าซคาร์บอน ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ มาเป็นตัวช่วยสำคัญในเก็บข้อมูล ซึ่งทำให้สามารถประหยัดได้ทั้งกำลังทรัพยากรมนุษย์และงบประมาณ

ตามข้อมูลโดยการยางแห่งประเทศไทย (กยท.) ปี 2561 ระบุพื้นที่ปลูกต้นยางพาราในภาคตะวันออกของประเทศไทย สายพันธุ์ RRIM 600 RRIT 251 ประมาณ 2 ล้านไร่ มีการกักเก็บคาร์บอนที่อยู่ในดินประมาณ 16.19 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

ที่ระดับความลึกของดิน 0-50 เซนติเมตร มีการกักเก็บคาร์บอนในมวลชีวภาพเหนือดิน 19.66 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากการปลูกยางพารา 1.93 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

การศึกษาในระยะแรกจะแยกเก็บข้อมูลตามช่วงอายุของต้นยางพารา โดยแยกเป็นอายุ 1 ปี 5 ปี 10 ปี 15 ปี และ 20 ปี โดยมีนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร่วมเก็บข้อมูลในทุกมิติ จากการสัมภาษณ์เกษตรกร ผู้เก็บน้ำยาง ศูนย์รับซื้อน้ำยาง สหกรณ์รับซื้อผลิตภัณฑ์ยาง ฯลฯ

ในอนาคตจะได้ต่อยอดเพื่อศึกษาแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในเชิงลึก เพื่อเสนอองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) หรือ อบก. และการยางฯ สู่การประยุกต์ใช้จริงระดับนโยบายในภาคอื่นๆ ของประเทศไทยต่อไป

ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความตระหนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรม ที่มีปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่สร้างผลกระทบต่อภาวะโลกร้อน เป็นปัจจัยสำคัญที่คอยชี้ชะตาการสนับสนุนอย่างเต็มรูปแบบได้ต่อไปในอนาคต